

Driving behaviour and mild Dementia

Dionysia Kontaxopoulou

2nd Department of Neurology, "Attikon" University General Hospital, University of Athens

Athens, 26 June 2015

Objectives

- Differences on Driving Indexes between patients with AD and healthy participants
- Differences between AD drivers who exhibited similar driving performance to the control group and AD drivers who had impaired driving performance
- Self-assessment of driving performance

Methodology

Participants

- 23 patients with Alzheimer
 Disease (AD)
- 23 healthy individuals

Criteria

- have a valid driving license
- Regular drivers
- have CDR: 0 1
- not have important psychiatric history for psychosis
- not have any important motor disorder that prevent them from basic driving moves
- not have dizziness, nausea while driving, either as a driver or as a passenger
- not be an alcoholic or have any other drug addiction
- not have any important eye disorder that prevent him from driving safely
- not have any disease of the Central Nervous System

Methodology

Table 1. Demographics of AD and control groups

		group males)	(12	ol group males & emales)	nales &	
	Mean	Std. Dev.	Mean	Std. Dev.	Т	р
Age	73.5	6.7	67.2	6.2	-3.80	.000**
Education	10.7	4.2	15.1	3.8	3.46	.001**
Driving Experience	42.5	9.4	40.4	5.4	74	.464
Days per week	4.1	1.7	5.3	1.9	1.93	.064
Number of Accidents (last 2 years)	1.2	2.1	.8	1.4	62	.538
Traffic Violations (last 2 years)	.8	1.3	2.0	2.6	1.47	.152
Fines (last 2 years)	.3	.8	.1	.5	65	.518

Control vs. AD Group on Driving Indexes

Rural Area - Condition Without Distraction

	AD g	roup	Contro	group	t-t	est
	Mean	SD	Mean	SD	Т	р
Average Speed	32.8	7.8	40.3	7.6	3.11	.004**
Average Speed Variation	9.7	3.8	10.7	2.8	.94	.352
Lateral Position	1.5	.17	1.5	.09	632	.531
Lateral Positon Variation	.29	.05	.27	.06	-1.42	,164
Headway Average	610.8	181.2	503.5	111.5	-2.28	,028*
Headway Average Variation	273.8	100.8	222.1	54.9	-2.04	.048*
Wheel Average	-1.3	1.5	-1.7	0.5	-1.31	.196
Wheel Average Variation	16.9	2.5	16.7	2.2	26	.796
Reaction Time	2457.6	967.8	1511.9	442.6	-4.04	.000**
Number of Crashes	.53	.77	.09	.31	-2.37	.023*
Speed Limit Violation	.05	.23	.09	.31	.50	.620

Control vs. AD Group on Driving Indexes

Urban Area - Condition Without Distraction

	AD g	roup	Contro	l group	t-t	est
	Mean	SD	Mean	SD	Т	р
Average Speed	24.7	6.7	27.9	5.3	1.45	.158
Average Speed Variation	9.2	2.4	11.5	2.9	2.31	.028*
Lateral Position	3.2	.63	2.9	.74	-1.32	.165
Lateral Positon Variation	1.7	.54	1.5	.65	-1.07	,292
Headway Average	125.3	26.1	129.2	36.1	.35	,732
Headway Average Variation	56.9	8.4	54.2	11.6	770	.448
Wheel Average	7.6	1.4	6.3	1.6	-2.28	.030*
Wheel Average Variation	24.6	11.1	27.3	11.4	.67	.508
Reaction Time	1683.6	460.5	1196.8	427.9	-2.85	.008**
Number of Crashes	.62	.81	.00	.00	-2.67	.013*

Control vs. AD Group on Driving Indexes

Rural Area - Condition With Distraction

	AD g	roup	Contro	l group	t-t	est
	Mean	SD	Mean	SD	Т	р
Average Speed	33.9	8.7	42.3	9.6	2.69	.011*
Average Speed Variation	9.9	3.2	11.8	4.1	1.50	.143
Lateral Position	1.5	.18	1.4	.12	72	.477
Lateral Positon Variation	.31	.05	.28	.06	-1.31	.199
Headway Average	644.9	167.6	492.5	168.5	-2.65	,012*
Headway Average Variation	288.2	107.6	197.9	73.8	-2.75	.010*
Wheel Average	-2.4	.98	-2.2	0.5	.87	.388
Wheel Average Variation	17.1	2.2	18.1	2.1	1.41	.168
Reaction Time	2407.2	700.4	1961.5	1077.4	-1.39	.174
Number of Crashes	.43	.59	.28	.61	68	.497
Speed Limit Violation	.04	.21	.21	.42	1.58	.123

Control vs. AD Group on Driving Indexes

Urban Area - Condition With Distraction

	AD g	roup	Contro	group	t-t	est
	Mean	SD	Mean	SD	Т	р
Average Speed	23.1	4.9	28.9	3.6	3.16	.005**
Average Speed Variation	8.7	2.8	11.6	2.8	2.31	.032*
Lateral Position	3.4	.67	3.3	.61	38	.703
Lateral Positon Variation	1.8	.57	1.7	.63	26	.800
Headway Average	129.6	14.6	113.5	22.8	-1.89	,073
Headway Average Variation	56.3	6.6	56.1	6.9	09	.929
Wheel Average	7.9	1.3	8.1	0.8	.33	.743
Wheel Average Variation	20.7	2.7	24.2	4.9	1.96	.064
Reaction Time	1592.1	473.2	1530.3	450.6	-1.2	.267
Number of Crashes	.13	.38	.11	.31	25	.803

Discussion

Control vs. AD Group on Driving Indexes

 In Rural Area AD patients found to drive slower, keep longer distances from the ahead driving car, have a greater headway variation, have slower reaction time and greater accident probability than the control group

 In Urban Area similar results were found with the exception of headway distance and headway variation

 Under the distraction condition with conversation, fewer significant differences were found between the two groups

Discussion

Control vs. AD Group on Driving Indexes

On-road assessment (Uc et al., 2004)

Drivers with mild AD made significantly:

- more incorrect turns, got lost more often, more at-fault safety errors
- Although, basic control abilities of the vehicle were normal

On-road assessment (Ott et al., 2008)

Drivers with mild AD:

- had lower performance than the control group, had more accidents and presented a more significant decline of their driving skills over time.
- the level of impairment depends on severity of dementia, age and educational level and some individuals with very mild dementia may retain their ability to drive for long periods of time
- Thus, it is recommended to provide regular follow-up evaluations to determine fitness to drive over time

Percentage of AD drivers that exhibited similar driving performance to the Control group

Average Speed

• 47% of AD patients were on the range (±1SD) of normal performance

	AD (norn performance		AD (important		t-t	est
	Mean	SD	Mean	SD	Т	р
MMSE	24.6	3.2	21.6	3.7	1.80	.090
CTMT1	103.8	29.6	176.9	77.8	-2.46	.029*
CTMT2	106.5	43.2	214.3	55.2	-4.24	.001**
CTMT3	122.1	41.4	229.5	72.4	-3.59	,003**
CTMT4	134.7	61.7	246.4	48.9	-3.84	,002**
CTMT5	246.6	52.1	315.7	38.9	-2.87	.013*
Incidental memory	4.7	1.1	6.0	1.1	-2.09	.060

Percentage of AD drivers that exhibited similar driving performance to the Control group

Lateral Position

100% of AD patients were on the range (±1SD) of normal performance

Percentage of AD drivers that exhibited similar driving performance to the Control group

Head Way Distance

• 35% of AD patients were on the range (±1SD) of normal performance

	AD (nor performance		AD (im performan	-	t-t	est
	Mean	SD	Mean	SD	Т	р
MMSE	25,0	3.5	21.9	3.5	1.73	.103
BVMT Delayed Recall	3.2	2.4	.92	1.4	2.34	.033*
CTMT2	113.6	48.7	185.5	74.4	-2.07	.058
CTMT3	124.8	47.5	203.7	81.4	-2.13	,053
CTMT4	141.0	70.9	217.4	71.8	-2.03	,064
CTMT5	248.6	48.2	299,0	56.1	-1.79	.096
Driving Scenes Test	33.2	9.5	21.1	5.2	3.22	.007**

Percentage of AD drivers that exhibited similar driving performance to the Control group

Wheel Average Variation

• 73% of AD patients were on the range (±1SD) of normal performance

	AD (no performand		AD (im performa	•	t-t	est
	Mean	SD	Mean	SD	Т	р
MMSE	23.5	3.3	21.4	4.7	1.08	.294
FAB	10.1	1.9	8.1	4.1	1.47	.160
HVLT total recall	13.5	5.1	8.6	2.2	2.05	,057
NPI	11.3	13.6	31.5	16.8	-2.46	.029*
PHQ-9	1.9	2.3	9.2	6.5	-3.47	.004**
IADL	6.6	1.5	10.0	4.7	-2.33	,034*
CTMT3	147.7	66.9	239.5	75.6	-2.27	.040*
CTMT4	154.1	64.6	277.0	22.7	-3.65	.003**
Psychomotor Vigilance	454.0	80.1	947.6	393.5	-4.10	.002**

Percentage of AD drivers that exhibited similar driving performance to the Control group

Speed Limit Violations

• 95% of AD patients were on the range (±1SD) of normal performance

Percentage of AD drivers that exhibited similar driving performance to the Control group

Reaction Time

• 55% of AD patients were on the range (±1SD) of normal performance

	AD (no performand		•	paired ince) N=7	t-t	est
	Mean	SD	Mean	SD	Т	р
MMSE	23.5	3.7	23.1	2.1	.41	.691
NPI	7.3	8.8	28.1	16.1	-3.29	.005**
FBI	7.5	5.9	17.4	11.2	-2.18	,048*
CDT	6.00	1.2	4.00	2.2	2.42	.028*
PHQ-9	1.9	1.1	7.4	5.3	-3.49	.004**
Psychomotor Vigilance	408.8	184.9	745.2	393.7	-2.10	.059

Percentage of AD drivers that exhibited similar driving performance to the Control group

Accident Probability

• 63% of AD patients were on the range (±1SD) of normal performance

Discussion

Percentage of AD drivers that exhibited similar driving performance to the Control group

- One part of AD patients had the ability to drive as well as the control group
- Differences in neuropsychological tests were found between AD with normal driving performance and AD with impaired driving performance
- Neuropsychiatric symptoms could also differentiate between these two groups

Self-assessment of driving performance

Self- assessment Questionnaire

	AD)	Contr	ols	t-to	est
Difficulties in:	Mean	SD	Mean	SD	Т	р
Dividing your attention to several actions simultaneously	2.3	.9	1.6	.7	-2.01	.053
Estimating the distance and speed of other vehicles	1.9	.6	1.5	.7	-1.73	.090
Observing vehicles and pedestrians in front of you who suddenly approach from lateral direction	2.2	.9	1.5	.5	-2.50	.019**
Paying attention to traffic signals in an environment where there are other signs	2.3	.8	1.9	.9	-1.08	.289
Concentrating and preserving attention	1.7	.9	1.4	.7	-1.17	.251
Immediate reacting when forced braking	2.0	.9	1.5	.5	-1.94	.064
Hand flexibility, leg and neck	1.8	.9	1.0	.0	-3.33	.003**
Having sufficient knowledge of traffic rules and new traffic signs	1.8	.9	1.6	.7	71	.484
Adjusting in situations when sudden changes in traffic arrangements appear on a your usual route	2.3	.9	1.6	.9	-2.01	.055

Professional Drivers

Diagnosis: Alzheimer's Disease

- A 78 year old right handed man
- 10 years of education
- bus driver (retired)

Neuropsychological findings:

- MMSE: 22/30
- MoCA: 15/30
- CDT Free: 6/7
- FAB: 11/18
- Verbal Fluency: 5/1 min
- TMT A: 71 sec
- TMT B: >5 min

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΔΗΓΉΣΗΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΤΗ ΟΔΗΓΉΣΗΣ

		Δεδομένο	ι Προσομ	οιωτή		
ΑΣΤΙΚ	(ΗΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες)	Οδηγός	Ομάδα Ε	λέγχου		Αποτίμηση
	Δείκτες κατά μήκος της οδήγησης	D154			η Εύρος καν. Τιμών	-
A1	Μ.Τ. ταχύτητας	22,86	33,04	4,88	28,16 - 37,92	μη τυπικός -αργός
42	Διακύμανση ταχύτητας	7,63	13,37	3,01	10,36 - 16,38	μη τυπικός - μικρή διακύμανση ταχύτητας
Д3	Μ.Τ. χρονοαπόστασης από προπορευόμενο όχημα	70,65	36,14			
	Δείκτες θέσης του οχήματος				<u> </u>	
A5	Μ.Τ. Απόστασης από το άκρο της οδού	1,81	2,44	0,60	1,84 - 3,04	τυπικός
A6	Διακύμανση απόστασης από το άκρο της οδού	1,19	1,68	0,37	1,31 - 2,05	τυπικός
Δ7	Μ.Τ. θέσης τιμονιού	7,19	7,34	1,79	5,55 - 9,13	τυπικός
48	Διακύμανση θέσης τιμονιού	19,75	22,97	3,93	19,04 - 26,90	τυπικός
	Δείκτες αντίδρασης σε συμβάν					
Δ9	Χρόνος αντίδρασης	1,33	1,35	0,67	0,68 - 2,02	τυπικός
A10	Πιθανότητα ατυχήματος σε συμβάν	12,50%	4,289			
	Γενικοί δείκτες				<u> </u>	
	le of f	0				
\11	Παραβάσεις ορίου ταχύτητας	v			' '	
	ΠαραΒασεις οριου ταχυτητας Συνολικά ατυχήματα	1			1	
A13	Συνολικά ατυχήματα	1	Ομάδα Ε	λέγχου		Αποτίμηση
A13	Συνολικά ατυχήματα ΑΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες)				η Εύρος καν. Τιμών	Αποτίμηση
A11 A13 YNEP	Συνολικά ατυχήματα	1 Οδηγός			ηΕύροςκαν. Τιμών 41,01 - 56,31	
A13 YNEP	Συνολικά ατυχήματα ΑΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες) Δείκτες κατά μήκος της οδήγησης	1 Οδηγός D154	MT	Τυπ. Απόκλισ		μη τυπικός - αργός
А13 ҮПЕР/ Ү1 Ү2	Συνολικά ατυχήματα ΑΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες) Δείκτες κατά μήκος της οδήγησης Μ.Τ. ταχύτητας Διακύμανση ταχύτητας	1 Οδηγός D154 38,44	MT 48,66	Τυπ. Απόκλισ 7,65	41,01 - 56,31	
А13 ҮПЕР/ Ү1	Συνολικά ατυχήματα ΑΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες) Δείκτες κατά μήκος της οδήγησης Μ.Τ. ταχύτητας	1 Οδηγός D154 38,44 8,47	MT 48,66 14,03	Τυπ. Απόκλισ 7,65	41,01 - 56,31	μη τυπικός - αργός
А13 УПЕР/ У1 У2 У3	Συνολικά ατυχήματα ΑΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες) Δείκτες κατά μήκος της οδήγησης Μ.Τ. ταχύτητας Διακύμανση ταχύτητας Μ.Τ. χρονοαπόστασης από προπορευόμενο όχημα	1 Οδηγός D154 38,44 8,47	MT 48,66 14,03	Τυπ. Απόκλισ 7,65	41,01 - 56,31	μη τυπικός - αργός
Λ13 ΥΠΕΡΛ Υ1 Υ2 Υ3	Συνολικά ατυχήματα ΑΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες) Δείκτες κατά μήκος της οδήγησης Μ.Τ. ταχύτητας Διακύμανση ταχύτητας Μ.Τ. χρονοαπόστασης από προπορευόμενο όχημα Δείκτες θέσης του οχήματος	1 Οδηγός D154 38,44 8,47 44,85	MT 48,66 14,03 28,90	Тип. Апо́кλію 7,65 3,91	41,01 - 56,31 10,12 - 17,94	μη τυπικός - αργός μη τυπικός - μικρή διακύμανση ταχύτητας
YTEP/ Y1 Y2 Y3 Y5 Y6	Συνολικά ατυχήματα ΑΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες) Δείκτες κατά μήκος της οδήγησης Μ.Τ. ταχύτητας Διακύμανση ταχύτητας Μ.Τ. χρονοαπόστασης από προπορευόμενο όχημα Δείκτες θέσης του οχήματος Μ.Τ. Απόστασης απότο άκροτης οδού (διακύμανση)	1 Οδηγός D154 38,44 8,47 44,85	MT 48,66 14,03 28,90 0,80	Τυπ. Απόκλισ 7,65 3,91 -	41,01 · 56,31 10,12 · 17,94 · · · · ·	μη τυπικός - αργός μη τυπικός - μικρή διακύμανση ταχύτητας τυπικός
YTEP/ Y1 Y2 Y3 Y5 Y6 Y7	Συνολικά ατυχήματα ΑΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες) Δείκτες κατά μήκος της οδήγησης Μ.Τ. ταχύτητας Διακύμανση ταχύτητας Μ.Τ. χρονοαπόστασης από προπορευόμενο όχημα Δείκτες θέσης του οχήματος Μ.Τ. Απόστασης απότο άκροτης οδού (διακύμανση) Διακύμανση απόστασης από το άκροτης οδού	1 Οδηγός D154 38,44 8,47 44,85 0,60 0,25	MT 48,66 14,03 28,90 0,80 0,27	7,65 3,91 - 0,13 0,06	41,01 - 56,31 10,12 - 17,94 	μη τυπικός - αργός μη τυπικός - μικρή διακύμανση ταχύτητας τυπικός τυπικός
YTEP/ Y1 Y2 Y3 Y5 Y6 Y7	Συνολικά ατυχήματα ΑΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες) Δείκτες κατά μήκος της οδήγησης Μ.Τ. ταχύτητας Διακύμανση ταχύτητας Μ.Τ. χρονοαπόστασης από προπορευόμενο όχημα Δείκτες θέσης του οχήματος Μ.Τ. Απόστασης απότο άκρο της οδού (διακύμανση) Διακύμανση απόστασης από το άκρο της οδού Μ.Τ. θέσης τιμονιού	1 Οδηγός D154 38,44 8,47 44,85 0,60 0,25 -1,71	MT 48,66 14,03 28,90 0,80 0,27 -2,01	7,65 3,91 - 0,13 0,06 0,46	41,01 · 56,31 10,12 · 17,94 · · · · 0,67 · 0,93 0,21 · 0,33 -2,47 · -1,55	μη τυπικός - αργός μη τυπικός - μικρή διακύμανση ταχύτητας τυπικός τυπικός τυπικός
YTEP/ Y1 Y2 Y3 Y5 Y6 Y7	Συνολικά ατυχήματα ΑΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες) Δείκτες κατά μήκος της οδήγησης Μ.Τ. ταχύτητας Διακύμανση ταχύτητας Μ.Τ. χρονοαπόστασης από προπορευόμενο όχημα Δείκτες θέσης του οχήματος Μ.Τ. Απόστασης απότο άκροτης οδού (διακύμανση) Διακύμανση απόστασης από το άκροτης οδού Μ.Τ. θέσης τιμονιού	1 Οδηγός D154 38,44 8,47 44,85 0,60 0,25 -1,71	MT 48,66 14,03 28,90 0,80 0,27 -2,01	7,65 3,91 - 0,13 0,06 0,46	41,01 · 56,31 10,12 · 17,94 · · · · 0,67 · 0,93 0,21 · 0,33 -2,47 · -1,55	μη τυπικός - αργός μη τυπικός - μικρή διακύμανση ταχύτητας τυπικός τυπικός τυπικός
Y1 Y2 Y3 Y5 Y6 Y7 Y8	Συνολικά ατυχήματα ΑΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες) Δείκτες κατά μήκος της οδήγησης Μ.Τ. ταχύτητας Διακύμανση ταχύτητας Μ.Τ. χρονοαπόστασης από προπορευόμενο όχημα Δείκτες θέσης του οχήματος Μ.Τ. Απόστασης απότο άκροτης οδού (διακύμανση) Διακύμανση απόστασης από το άκροτης οδού Μ.Τ. θέσης τιμονιού Διακύμανση θέσης τιμονιού Δείκτες αντίδρασης σε συμβάν	1 Οδηγός D154 38,44 8,47 44,85 0,60 0,25 -1,71 15,46	MT 48,66 14,03 28,90 0,80 0,27 -2,01 17,91	7,65 3,91 - 0,13 0,06 0,46 1,67	41,01 - 56,31 10,12 - 17,94 	μη τυπικός - αργός μη τυπικός - μικρή διακύμανση ταχύτητας τυπικός τυπικός τυπικός τυπικός
YTEP/ Y1 Y2 Y3 Y5 Y6 Y7 Y8	Συνολικά ατυχήματα ΑΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες) Δείκτες κατά μήκος της οδήγησης Μ.Τ. ταχύτητας Διακύμανση ταχύτητας Μ.Τ. χρονοαπόστασης από προπορευόμενο όχημα Δείκτες θέσης του οχήματος Μ.Τ. Απόστασης απότο άκροτης οδού (διακύμανση) Διακύμανση απόστασης από το άκρο της οδού Μ.Τ. θέσης τιμονιού Διακύμανση θέσης τιμονιού Δείκτες αντίδρασης	1 Οδηγός D154 38,44 8,47 44,85 0,60 0,25 -1,71 15,46	MT 48,66 14,03 28,90 0,80 0,27 -2,01 17,91	7,65 3,91 - 0,13 0,06 0,46 1,67	41,01 - 56,31 10,12 - 17,94 	μη τυπικός - αργός μη τυπικός - μικρή διακύμανση ταχύτητας τυπικός τυπικός τυπικός τυπικός
А13 ҮПЕР/ Ү1 Ү2	Συνολικά ατυχήματα ΑΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ (τυπικές συνθήκες) Δείκτες κατά μήκος της οδήγησης Μ.Τ. ταχύτητας Διακύμανση ταχύτητας Μ.Τ. χρονοαπόστασης από προπορευόμενο όχημα Δείκτες θέσης του οχήματος Μ.Τ. Απόστασης απότο άκροτης οδού (διακύμανση) Διακύμανση απόστασης από το άκροτης οδού Μ.Τ. θέσης τιμονιού Διακύμανση θέσης τιμονιού Δείκτες αντίδρασης σε συμβάν Πιθανότητα ατυχήματος σε συμβάν	1 Οδηγός D154 38,44 8,47 44,85 0,60 0,25 -1,71 15,46	MT 48,66 14,03 28,90 0,80 0,27 -2,01 17,91	7,65 3,91 - 0,13 0,06 0,46 1,67	41,01 - 56,31 10,12 - 17,94 	μη τυπικός - αργός μη τυπικός - μικρή διακύμανση ταχύτητας τυπικός τυπικός τυπικός τυπικός

Discussion

- Patients with AD <u>faced difficulties in driving performance</u>, however, <u>not all patients are incapable of driving</u>
- AD with normal driving performance in comparison with AD with impaired performance had <u>differences in neuropsychological test and</u> <u>neuropsychiatric symptoms</u>

 In comparison with the control group, patients with AD seem to <u>report</u> some <u>difficulties</u> concerning cognitive ability during driving distrACT

Driving behaviour and mild Dementia

Dionysia Kontaxopoulou

2nd Department of Neurology, "Attikon" University General Hospital, University of Athens

Athens, 26 June 2015